

Республика Татарстан
СОВЕТ ПОСЕЛКА ГОРОДСКОГО ТИПА
ДЖАЛИЛЬ САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ул. Ахмадиева, д.26, п. Джалиль, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

Татарстан Республикасы
САРМАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
ЖӘЛИЛ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОК
СОВЕТЫ

Ахмадиев урамы, 26 йорт, Жәлил поселогы, 423368
Телефон: (85559) 31-0-97, 60-2-20, факс: 31-0-97
E-mail: POSSOVETD@mail.ru

ОГРН 1021601312501 ИНН/КПП 1636001410/163601001

РЕШЕНИЕ
24.11.2021 ел

КАРАР
№ 54

2022 елга һәм 2023-2024 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы социаль-икътисадый үстерү фаразы турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә», Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Уставы белән, Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы башкарма комитеты житәкчесе докладын «2022 елга һәм 2023-2024 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы социаль-икътисадый үсеш фаразы турында» тыңлаганнан һәм тикшергәннән соң, Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «2022 елга һәм 2023-2024 еллар план чорына Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы социаль-икътисадый үсеш фаразы турында» мәгълүматны игътибарга алырга (1нче кушымта).

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга. PRAVO.TATARSTAN.RU («Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы башлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
Советы Рәисе

Р. Ә. Кәримов

Татарстан Республикасы
 Сарман муниципаль районы
 Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
 Советы 2021 елның 24 ноябрь ае,
 54 номерлы карарына 1 нче кушымта

2022 елга һәм 2023-2024 елларның план чорына
 Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Жәлил шәһәр тибындагы поселогы
 социаль-икътисадый үсеш фаразы

Наименование показателя	Единица измерения	2019		2020		2021		2022		2023		2024	
		отчет	67/30 кор	отчет	64/27 кор	оценка	45/16 кор	прогноз	12719	прогноз	12413	прогноз	12059
Численность населения	чел.	13187		12977		12980							
Темп роста к предыдущему году	%												
Количество КРС	голов		67/30 кор		64/27 кор		45/16 кор		68/26 кор		66/24 кор		65/23 кор
Темп роста к предыдущему году	%												
Инвестиции	тыс.руб.	0		0		0		0		0		0	
Темп роста к предыдущему году	%												
Ввод жилья	кв.м.	4812		3182		2400		2520		2610		2710	
Темп роста к предыдущему году	%												
Фонд оплаты труда	тыс.руб.	1387350,1		1302237,5		1469820,3		1651192,5		1797338,0		1896743,3	
Темп роста к предыдущему году	%												
Среднемесячная заработная плата	руб.	36299,0		36662,1		41932,6		46818,4		50669,2		53309,3	
Среднесписочная численность работающих	чел.	3185		2960		2921		2939		2956		2965	
Численность предпринимателей (КФХ)	чел.	217		215		192		190		196		199	
Численность безработных	чел.	42		89		41		43		41		40	

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразына аңлатма язуы
Жәлил шәһәр тибындагы поселогы»

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
2022 елга һәм 2023-2024 еллар план чорына

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең 2022 елга һәм 2023-2024 елларның планлы чорына социаль-икътисади үсеш фаразы Россия Федерациясе законнары нигезендә эшләнгән.

2019-2020 еллар өчен статистик хисап күрсәткечләре һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә сәнәгать һәм сәүдә предприятиеләре һәм оешмалары тарафыннан тәкъдим ителгән үсеш перспективалары турында мәгълүматлар, агымдагы финанс елының узган финанс елының узган чорына тиешле территориянең социаль-икътисадый үсешенең башлангыч нәтижеләрен һәм агымдагы финанс елында тиешле территориянең социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтижеләрен исәпкә алып, фаразның нигезенә алынды.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Жәлил шәһәр тибындагы поселогы Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгыш өлешендә, Сарман муниципаль районы территориясендә, Сарман муниципаль районының административ үзәге – Сарман авылыннан 29 км көньякта урнашкан.

«Жәлил шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге составында 4 торак пункт - Жәлил шәһәр тибындагы поселогы, Габдрахман, Кызыл Бакча, Яңа Минзәләбаш авыллары.

"Жәлил шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге территориясенең мәйданы 4934,5 га тәшкил итә.

Жәлил шәһәр тибындагы поселогы-Сарман муниципаль районының икътисади яктан алга киткән муниципаль берәмлекләренең берсе. Поселокның иң эре предприятиесе - «Жәлилнефть» идарәсе, шулай ук поселокта сервис предприятиеләре филиаллары урнашкан

Поселок күршәдәге хәл ягыннан отышлы халәткә ия. Жәлил Сарман районының көньяк өлешендә урнашкан һәм сәнәгать һәм икътисадый яктан яхшы үсеш алган Азнакай һәм Әлмәт районнары белән чиктәш.

Поселокның социаль өлкәсен өч гомуми белем бирү учреждениесе, Сарман аграр көллияте филиалы, Балалар сәнгать мәктәбе, балалар музыка мәктәбе, 6 балалар бакчасы, мәдәният сарае, китапханә, почта бүлеге, «Зенит» һәм «Россия Саклык банкы» банкларының филиаллары, район хастаханәсе, стоматология поликлиникасы, мәчет, Изге Архангел Михаил хөрмәтенә гыйбадәтханә,

даруханэлэр челтэре, кинотеатр, газ участогы, «ТатАИСнефть» спорт-сәламәтләндрү комплексы, Боз сарае, балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе, санаторий тәшкит итә. - профилакторий, «Жәлил картлар һәм инвалидлар өчен интернат-йорты» дәүләт автоном социаль хезмәт күрсәтү учреждениесе, ябык павильонлы үзәк базар, 7 супермаркет, «Девон» һәм «Рапсодия»кафелары бар.

Демографик тенденцияләр.

«Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлегендә барлығы 13591 кеше, шул исәптән: ш. т. б.Жәлил -13303, Яңа Минзәләбаш авылы -186 кеше, Кызыл Бакча авылы - 80 кеше, Абдрахман авылы - 22 кеше икътисади актив халык-22 процент. 2921 кеше оешма - предприятиеләрдә эшли. Бистәдә барлығы 745 йорт, шуларның 78 е – күпфатирлы, 667 се-шәхси секторда.

№ п/п	Халыкның яшь төркемнәре	Барлык халык	%
1	Эшкә яраклы яшьтән яшьрәк	3130	23
2	Хезмәткә сәләтле	7703	57
3	Хезмәткә яраклы яшьтән өлкәнрәк	2758	20

«Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлеге халкының яшь структурасы, гомумән алганда, уңай.

Яшь структурасында балалар өчен аның киләчәк динамикасын, халыкның демографик потенциалын билгели.

Демографик хәл:

Хисап чоры, ел	Туу		Үлем	
	кеше	күрсәткеч	кеше	күрсәткеч
2019	95		150	
2020	60	63	185	123
2021	39	65	185	100

2019 елдан 2021 елга кадәр туучылар саны 41 % ка кимегән, үлүчеләр саны 23% ка арткан.

Шәһәр жирлеге халкы тискәре демография белән характерлана;

Хезмәт һәм мәшгульлек

Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендәге һәм 2022-2024 елларда жирлекнең хезмәт базарындагы вәзгыять икътисади үсеш темплары, инвестицион активлык динамикасы, житештерүне модернизацияләү масштабы

һәм аның белән бәйле предприятиеләрнең кадрлар составын оптимальләштерү белән билгеләнчәк.

«Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлегендә эшкә яраклы яштың халык саны 7703 кеше тәшкил итә, шул исәптән хезмәт эшчәнлегенә белән шөгыльләнүчеләр (предприятиеләр һәм оешмалар) - 2921 кеше.

Рәсми мәгълүматларга караганда, теркәлгән эшсезлек дәрәжәсе 2021 елның ноябренә 41 кеше (2020 елның ноябренә – 89, 2019 ел башына - 42 кеше) тәшкил итә, бу узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда 48 кешегә кимрәк. Киләчәктә эшсезлек күрсәткечен тоткарлау өчен жирлекнең житештерү һәм социаль өлкәләрен алга таба үстерү зарур.

Эш белән тәмин итү өлкәсендәге өзгәрткә тискәре йогынты ясаучы факторларның берсе-хезмәткәрләрнең кыскартылуы. Оешмаларда хезмәткәрләрне эштән азат итү белән бәйле персонал санын оптимальләштерү буенча чаралар үткәрелә, бу исә халыкны эш белән тәмин итү хезмәтенә мөрәжәгать итү саны артуга китерәчәк. Пенсия яше арту сәбәпле, халыкны эш белән тәмин итү үзәгендә рәсми рәвештә теркәлгән эшсезләр саны артачак.

Эшсезлек дәрәжәсен киметү өчен эш урыннары житәрлек түгел, икътисади потенциалны арттырырга сәләтле хезмәт күрсәтү һәм кече бизнес системасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган.

Бюджетның керем өлешен арттыру зарур.

2021 елның якынча нәтижеләре буенча, уртача хезмәт хакы шәһәр тибындагы бистә территориясендә урнашкан эре һәм урта предприятиеләр һәм оешмаларның бер хезмәткәренә туры килә. Жәлил 41932,6 сум (2020 елда 36662,1 сум) тәшкил итә, бу узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда 5270,5 сумга күбрәк.

2021 елда хезмәт хакы фонды 1469820,3 сум тәшкил иткән (2020 елда - 1302237,5 сум). 2020 елга хезмәт хакы фонды үсеш темпы 12% тәшкил итә%

Торак төзелеше

2019 елда 3182 кв. м. торак мәйданы, шул исәптән 1630 кв. м. КФЙ, 2020 елда 2400 кв. м. файдалануга тапшырылган.

Мәгариф.

Шәһәр жирлегенә муниципаль мәгариф системасын 9 учреждение тәкъдим итә, шул исәптән 2 гомуми белем бирү мәктәбе, гимназия һәм 6 балалар мәктәпкәчә учреждениесе.

Моннан тыш, «Жәлил ш.т. б.» муниципаль берәмлегенә территориясендә 4 өстәмә белем бирү учреждениесе (балалар музыка мәктәбе, балалар сәнгать мәктәбе, балалар яшүсмерләр-спорт мәктәбе, Сарман аграр көллияте) урнашкан.

Гомуми белем бирү өлкәсендә эшләүчеләрнең уртача саны - 1008 кеше, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә 346 кеше.

Стадион, спорт мәйданчыклары, спорт-сәламәтләндрү комплексы, Боз сарае, чаңгы базасы, ясалма өслекле футбол кыры, шахмат клубы бар. Һәр гомуми белем бирү мәктәбе һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре каршында спорт залы бар. Спорт белән шөгыйльләнү өчен балалар һәм яшүсмерләр өчен дә, өлкәннәр өчен дә барлык шартлар тудырылган.

Мәдәният өлкәсе Жәлил поселогында урнашкан берничә муниципаль һәм ведомство учреждениесеннән гыйбарәт.

«Жәлил ш.т. п.» муниципаль берәмлеге халкы өчен мәдәни ял итү өчен шартлар тудырылган: 498 урынга исәпләнгән Мәдәният сарае, 2D һәм 100 урынга 3D форматындагы «Жәлил» кинотеатры; китапханәләр – 32,568 мең данә; Хезмәт даны музейе бар.

Мәдәният учреждениеләрендә эшләүчеләрнең уртача саны-26 кеше.

Кулланучылар базары

Кулланучылар базары поселокның социаль-икътисади үсешендә мөһим өлкә булып тора. Биредә халыкның көндәлек ихтыяжлары тормышка ашырыла, аларны канәгатьләндрү дәрәжәсе тулаем икътисад эшчәнлегенә нәтижәлелеген билгели.

Кулланучылар базары түбәндәге үзенчәлекләргә ия: куллану кыйммәтләрен формалаштыру һәм халыкның ихтыяжларын канәгатьләндрү инструменты булып тора; нормаль акчалата мөрәжәгать итүне тәмин итә; халык өчен яңа эш урыннары булдыра; күп санлы оешмалар һәм предприятиеләр эшчәнлеге өлкәсен формалаштыра; башка базарлар үсешенә турыдан-туры һәм турыдан-туры йогынты ясый.

Товар әйләнеше, халыкка күрсәтелә торган түләүле һәм көнкүреш хезмәтләренә факттагы бәяләрендә үсеш хезмәтләргә бәяләр һәм хезмәт күрсәтү күләме арту хисабына барлыкка килде. Тулаем алганда, муниципаль берәмлекләренә кулланучылар базарындагы хәл уңай бәяләнә, аның үсеше өчен фараз уңай.

Сәүдә, халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү

Поселокта халыкның шактый өлеше шәхси эшмәкәрлек һәм үзмәшгульлек белән шөгыйльләнә, бу халыкны эш белән тәмин итү һәм халыкны көнкүреш һәм сәүдә хезмәтләре белән тәмин итү проблемасын шактый киметә..

Нәтижә

“Жәлил шәһәр тибындагы поселогы” муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсешен фаразлауның максаты Татарстан Республикасы Сарман

муниципаль районының Жәлил поселогында демографик хәлне яхшырту, халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын яхшырту, районның тотрыклы икътисади үсешен тәәмин итү тора.